Studioul cinematografic

ANIMAFILM

prezintă:

Studioul cinematografic

ANIMAFILM

prezintă:

DAN CAPITAN DE PLAI

de Vasile Alecsandri

DAN CAPITAN DE PLAI

de Vasile Alecsandri

SCENARIU: PROF. Eugenia Vasilescu

METODIST: PROF. Elisabeta Vescu

REDACTOR: Mariana Geamănu

ILUSTRAȚIE: Gheorghe A. Constantin

MONTAJ: Olimpia Stroe

SCENARIU: PROF. Eugenia Vasilescu

METODIST: PROF. Elisabeta Vescu

REDACTOR: Mariana Geamănu

ILUSTRAȚIE: Gheorghe A. Constantin

MONTAJ: Olimpia Stroe

„Frunză verde de mălai
Cine merge sus la rai?
Merge Dan, şoiman de plai,
C-au ucis el mulţi duşmani
Un vizir şi patru hani.“

(Fragment de cîntic poporal)

„Frunză verde de mălai
Cine merge sus la rai?
Merge Dan, şoiman de plai,
C-au ucis el mulţi duşmani
Un vizir şi patru hani.“

(Fragment de cîntic poporal)

Bătrînul Dan trăieşte ca şoimul singuratic
În peşteră de stîncă, pe-un munte păduratic,
Privind cu veselie cum soarele răsare,
Privind cu jale lungă cum soarele apune...

Bătrînul Dan trăieşte ca şoimul singuratic
În peşteră de stîncă, pe-un munte păduratic,
Privind cu veselie cum soarele răsare,
Privind cu jale lungă cum soarele apune...

Bătrînul Dan ascultă grăind doi vechi stejari:
„O! frate, zice unul, un vînt în mez de noapte
Adusu-mi-au din vale lung vaiet, triste şoapte! ...
E sabie-n ţară! au năvălit tătarii!
Şi-acum în bălţi de sînge îşi joacă armăsarii!“

Bătrînul Dan ascultă grăind doi vechi stejari:
„O! frate, zice unul, un vînt în mez de noapte
Adusu-mi-au din vale lung vaiet, triste şoapte! ...
E sabie-n ţară! au năvălit tătarii!
Şi-acum în bălţi de sînge îşi joacă armăsarii!“

„Așa! răspunde altul, colo în depărtare
Zărit-am astă noapte pe cer lumină mare!
Ard satele române! ard holdele-n cîmpii!
Ard codrii! ... sub robie cad fete și copii,“

„Așa! răspunde altul, colo în depărtare
Zărit-am astă noapte pe cer lumină mare!
Ard satele române! ard holdele-n cîmpii!
Ard codrii! ... sub robie cad fete și copii,“

Bătrînul Dan aude, suspină şi nu crede!
Dar iată că pe ceruri din patru părţi el vede
Trecînd un stol de vulturi urmaţi de uli grămadă,
Atraşi în orizonturi de-a morţii rece pradă.

Bătrînul Dan aude, suspină şi nu crede!
Dar iată că pe ceruri din patru părţi el vede
Trecînd un stol de vulturi urmaţi de uli grămadă,
Atraşi în orizonturi de-a morţii rece pradă.

Bătrînul Dan desprinde un paloş vechi din cui,
Şi paloşul luceşte voios în mîna lui .

Bătrînul Dan desprinde un paloş vechi din cui,
Şi paloşul luceşte voios în mîna lui .

„Pe inimă și paloș rugina nu s-au pus.
O! Doamne, Doamne sfinte, mai dă-mi zile de trai
Pîn' ce-oi strivi toți lupii, toți șerpii de pe plai!„

„Pe inimă și paloș rugina nu s-au pus.
O! Doamne, Doamne sfinte, mai dă-mi zile de trai
Pîn' ce-oi strivi toți lupii, toți șerpii de pe plai!„

Așa apare-n șesuri mărețul om de munte,
Călcînd cu pași gigantici pe urme mai mărunte!
Nu știu de el copacii tineri, crescuți pe maluri,
Dar rîul îl cunoaște și scade-a sale valuri.

Așa apare-n șesuri mărețul om de munte,
Călcînd cu pași gigantici pe urme mai mărunte!
Nu știu de el copacii tineri, crescuți pe maluri,
Dar rîul îl cunoaște și scade-a sale valuri.

Om aspru care doarme culcat pe-un buzdugan,
Ursan, pletos ca zimbrul, cu peptul gros și lat,
Cu brațul de bărbat, cu pumnul apăsat,
E scurt la grai, năprasnic, la chip întunecos.

Om aspru care doarme culcat pe-un buzdugan,
Ursan, pletos ca zimbrul, cu peptul gros și lat,
Cu brațul de bărbat, cu pumnul apăsat,
E scurt la grai, năprasnic, la chip întunecos.

„Ne calc păgînii, frate, și țara-i la peire!
De pe munte venit-am să te ieu.“
„Dar să mergem!“ adauge Ursan ...
Apoi un corn apucă și buciumă în vînt.

„Ne calc păgînii, frate, și țara-i la peire!
De pe munte venit-am să te ieu.“
„Dar să mergem!“ adauge Ursan ...
Apoi un corn apucă și buciumă în vînt.

El zice: „Fulgo! Prinde-mi pe murgul cel țintat;
Moș Dan și eu la Nistru ne ducem pe luptat!“
„Dar eu, întreabă Fulga, eu să nu-mi-ncerc puterea?“
„Tu să rămîi aice ca să-mi păzești averea“

El zice: „Fulgo! Prinde-mi pe murgul cel țintat;
Moș Dan și eu la Nistru ne ducem pe luptat!“
„Dar eu, întreabă Fulga, eu să nu-mi-ncerc puterea?“
„Tu să rămîi aice ca să-mi păzești averea“

Ei zbor tăcuți sub ochii steluțelor trezite
În orizonul negru ce-i soarbe și-i înghite.
S-afundă mereu în taina nopții; dar gîndul lor
De mult e cu tatarii în luptă de omor.

Ei zbor tăcuți sub ochii steluțelor trezite
În orizonul negru ce-i soarbe și-i înghite.
S-afundă mereu în taina nopții; dar gîndul lor
De mult e cu tatarii în luptă de omor.

Și iată-i pe o culme nocturnii călători,
Lucind sub cerul palid în mantie de zori!
Ei lasă jos pe coastă să pască harmăsarii
Și stau privind în vale cum fac pîrjol tatarii.

Și iată-i pe o culme nocturnii călători,
Lucind sub cerul palid în mantie de zori!
Ei lasă jos pe coastă să pască harmăsarii
Și stau privind în vale cum fac pîrjol tatarii.

Prin fum se zăresc umbre fuginde, rătăcite,
Copii mărunți, și mame, și fete despletite,
Și cai scăpați în fugă, și cîini, și boi în turme,
Goniți de tătărimea ce calcă pe-a lor urme.

Prin fum se zăresc umbre fuginde, rătăcite,
Copii mărunți, și mame, și fete despletite,
Și cai scăpați în fugă, și cîini, și boi în turme,
Goniți de tătărimea ce calcă pe-a lor urme.

Ici, colo, se văd cete în luptă încleștate,
Mișcări de brațe goale în aer ridicate,
Luciri de arme crunte pătate roș de sînge
Pe care-o rază vie din soare se resfrînge .

Ici, colo, se văd cete în luptă încleștate,
Mișcări de brațe goale în aer ridicate,
Luciri de arme crunte pătate roș de sînge
Pe care-o rază vie din soare se resfrînge .

„Acolo să dăm proaşcă, sub ochiul cel de sus,
Tu despre faptul zilei, şi eu despre apus,
Şi cale să deschidem prin aprigul duşman ...
La lucru, acum, fărtate! la lucru, măi Ursan!“

„Acolo să dăm proaşcă, sub ochiul cel de sus,
Tu despre faptul zilei, şi eu despre apus,
Şi cale să deschidem prin aprigul duşman ...
La lucru, acum, fărtate! la lucru, măi Ursan!“

Ursan' năval s-aruncă în neagra tătărime,
Croind o pîrte largă prin deasa ei mulţime.
Sub mînă-i buzduganul, unealtă de peire
Ca un balaur face în giuru-i o rotire,

Ursan' năval s-aruncă în neagra tătărime,
Croind o pîrte largă prin deasa ei mulţime.
Sub mînă-i buzduganul, unealtă de peire
Ca un balaur face în giuru-i o rotire,

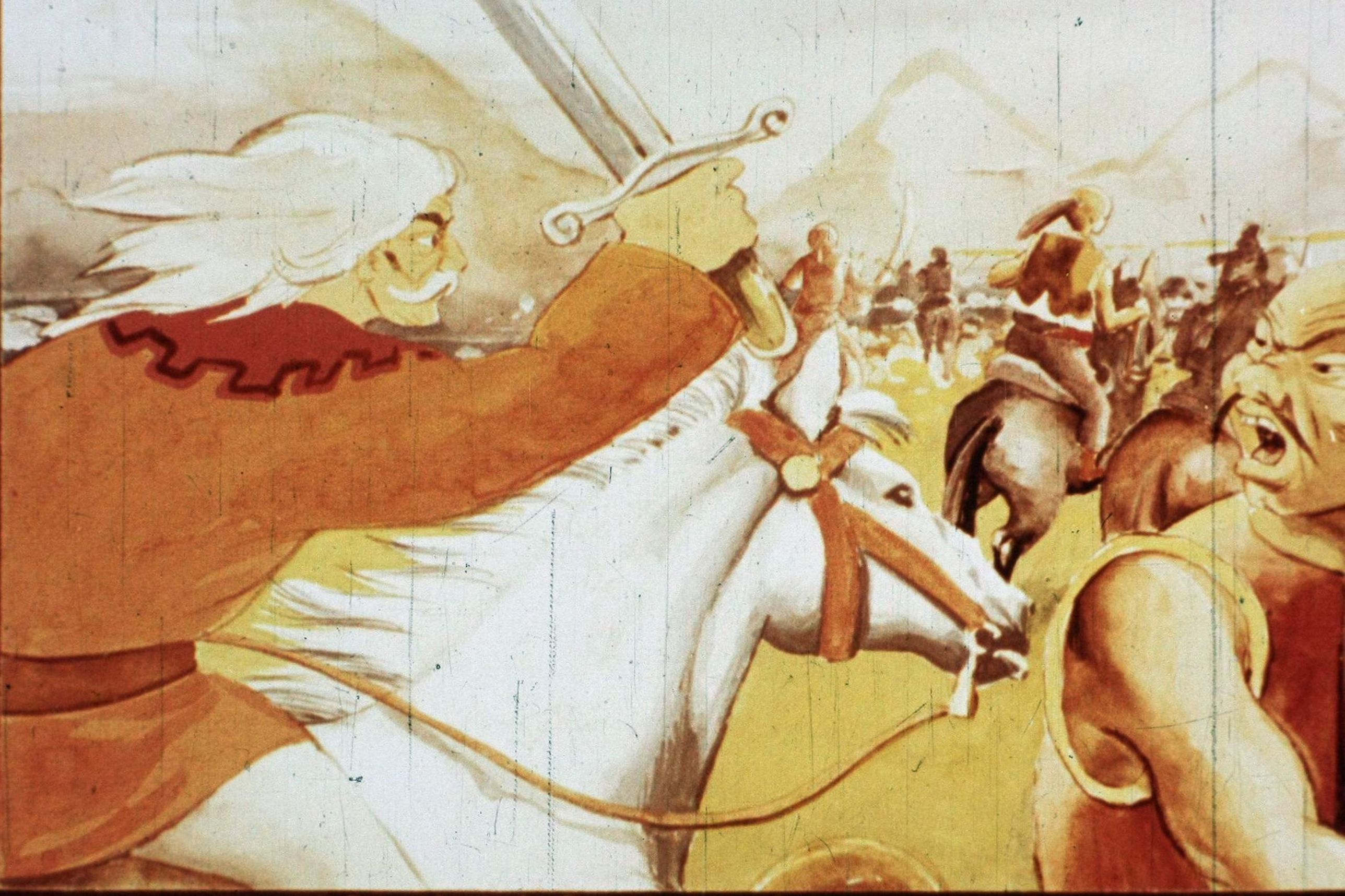

Ca dînsul, Dan bătrînul, erou întinerit,
Tot vine după paloș spre mîndrul răsărit.
El intră și se-ndeasă în gloata tremurîndă
Ca junghiul cel de moarte în inima plăpîndă .

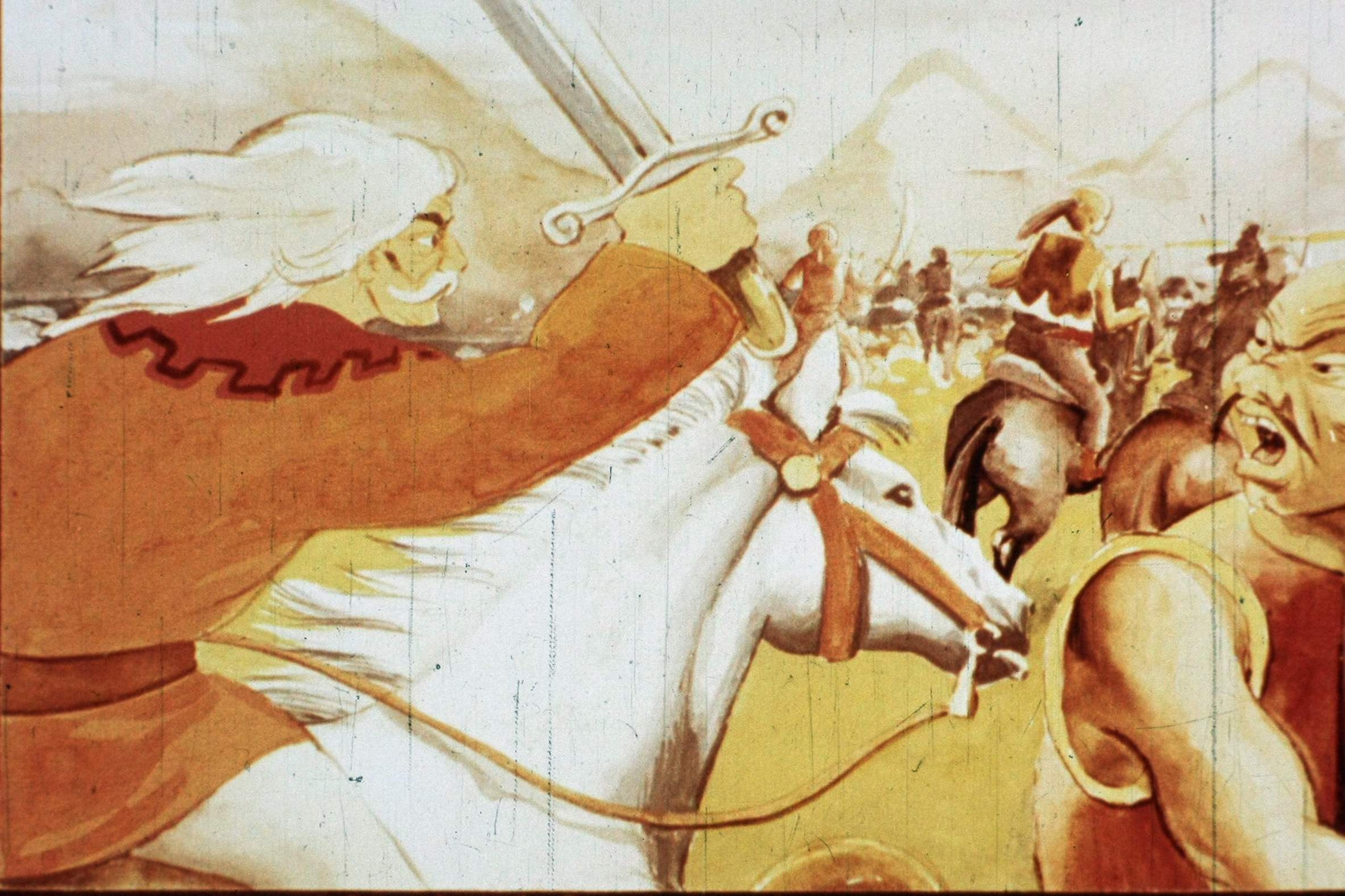

Ca dînsul, Dan bătrînul, erou întinerit,
Tot vine după paloș spre mîndrul răsărit.
El intră și se-ndeasă în gloata tremurîndă
Ca junghiul cel de moarte în inima plăpîndă .

Ș-ajung ei față-n față prin aprigă furtună,
Și armele lor ude cruciș le împreună.
„Noroc ție, Ursane!“
„Și ție, tot noroc!“

Ș-ajung ei față-n față prin aprigă furtună,
Și armele lor ude cruciș le împreună.
„Noroc ție, Ursane!“
„Și ție, tot noroc!“

Dar n-au sfîrșit cuvîntul Ursan și cade-n loc,
Străpuns de o săgeată ce-i intră-n pept adînc.
El scapă buzduganul, se pleacă pe oblînc
Și greu se prăbușește c-un gemet de pe cal.

Dar n-au sfîrșit cuvîntul Ursan și cade-n loc,
Străpuns de o săgeată ce-i intră-n pept adînc.
El scapă buzduganul, se pleacă pe oblînc
Și greu se prăbușește c-un gemet de pe cal.

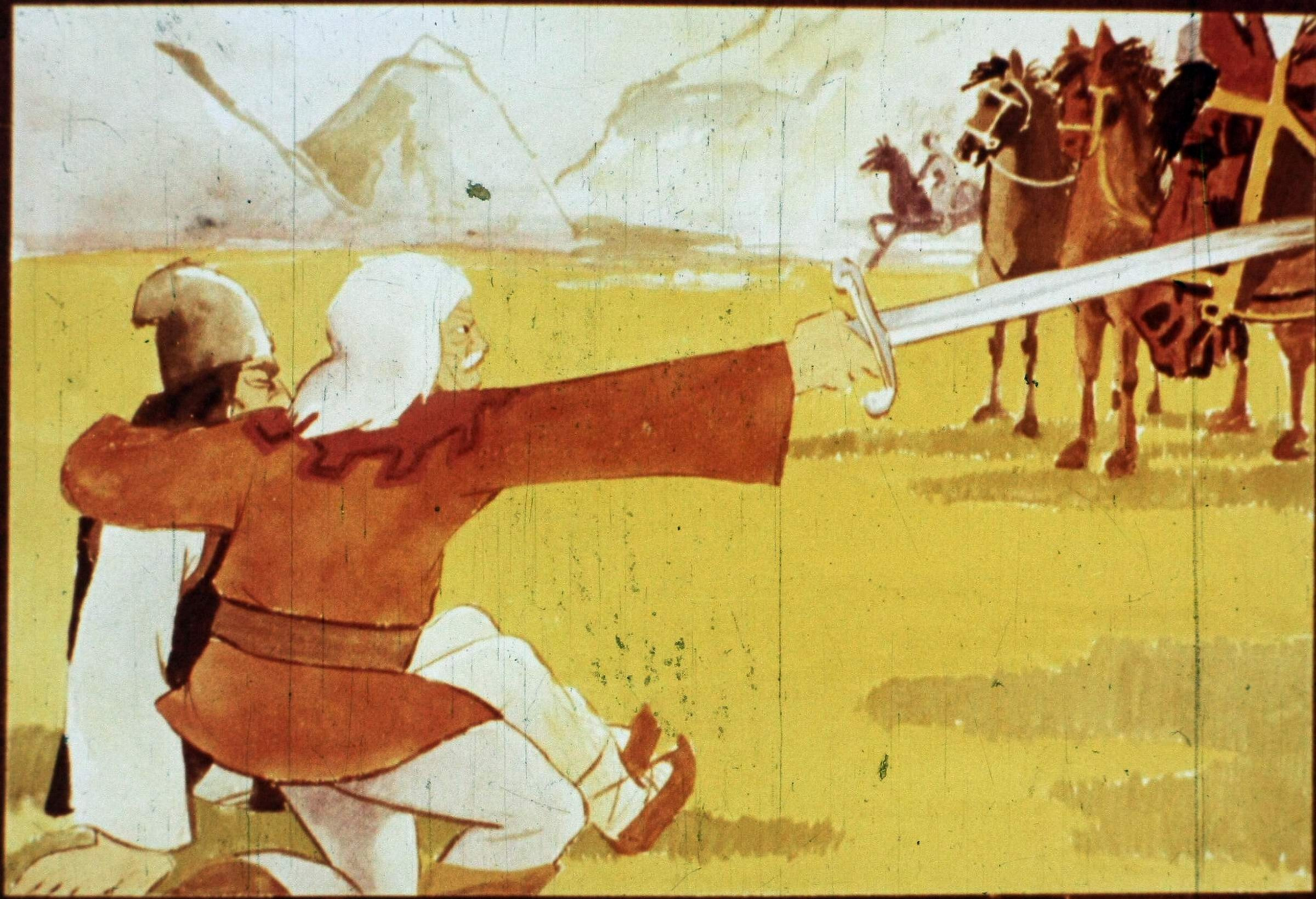

Tătarii ca zăvozii pe dînsul dau năval'!
„În lături litfe! strigă la ei viteazul Dan,
Punîndu-se de pază la capul lui Ursan.

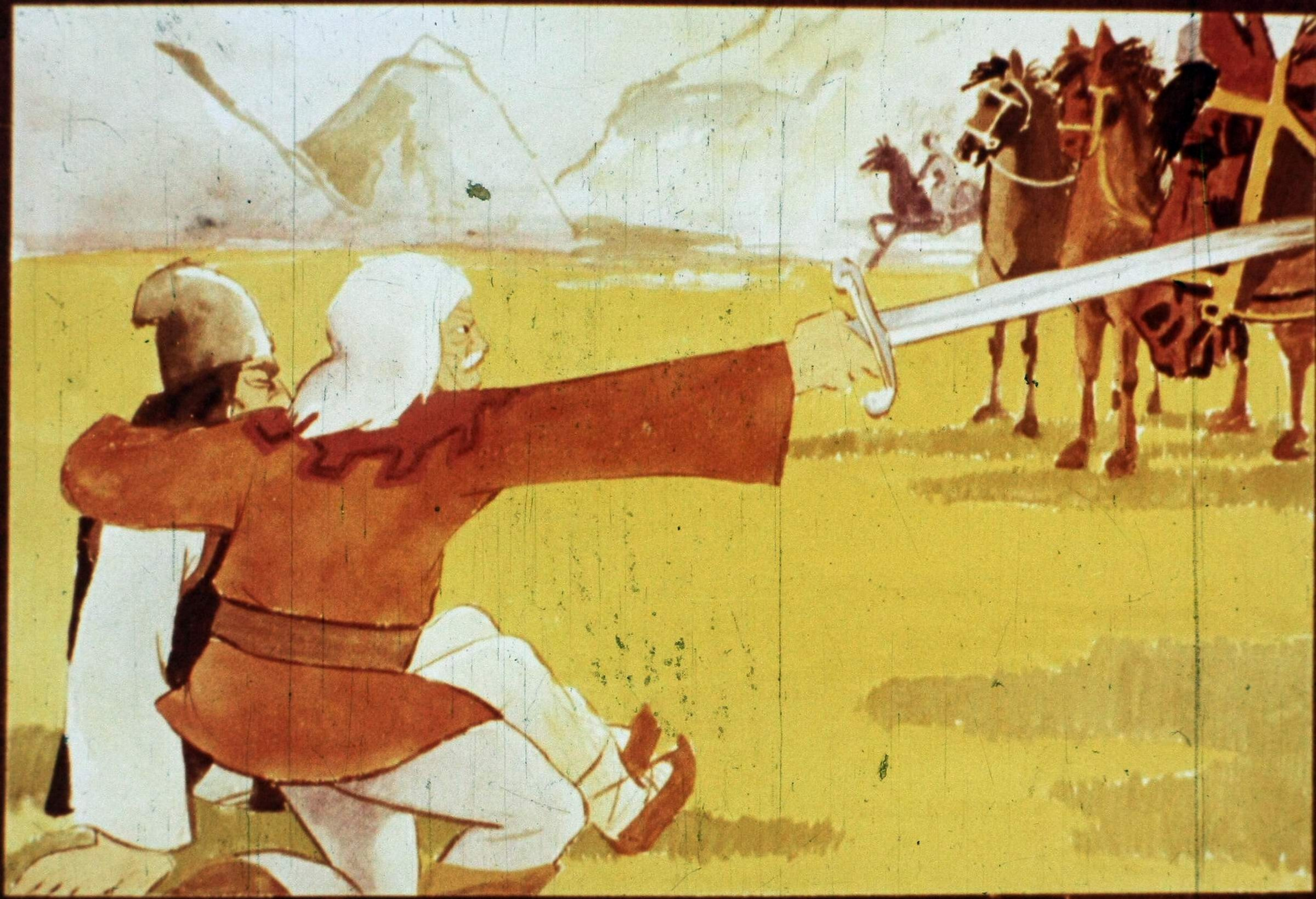

Tătarii ca zăvozii pe dînsul dau năval'!
„În lături litfe! strigă la ei viteazul Dan,
Punîndu-se de pază la capul lui Ursan.

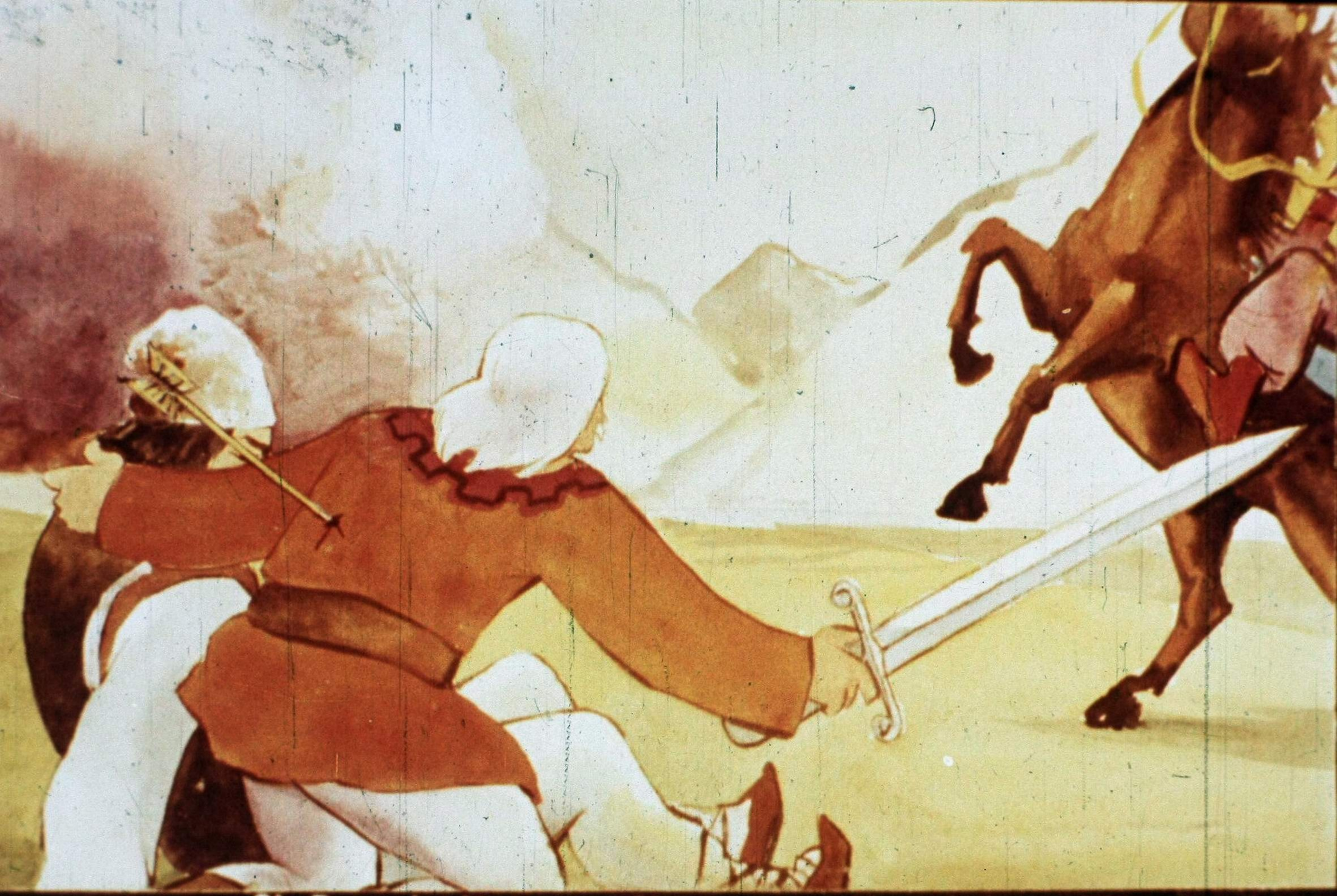

Şi Dan, lovit în coaste, şopteşte cu oftare:
„Ursane, pentru tine de-acum nu e scăpare!“
Zicînd, el cade-aproape, se sprijină-ntr-o mînă
Şi paloşul lui ţine în loc ceata păgînă .

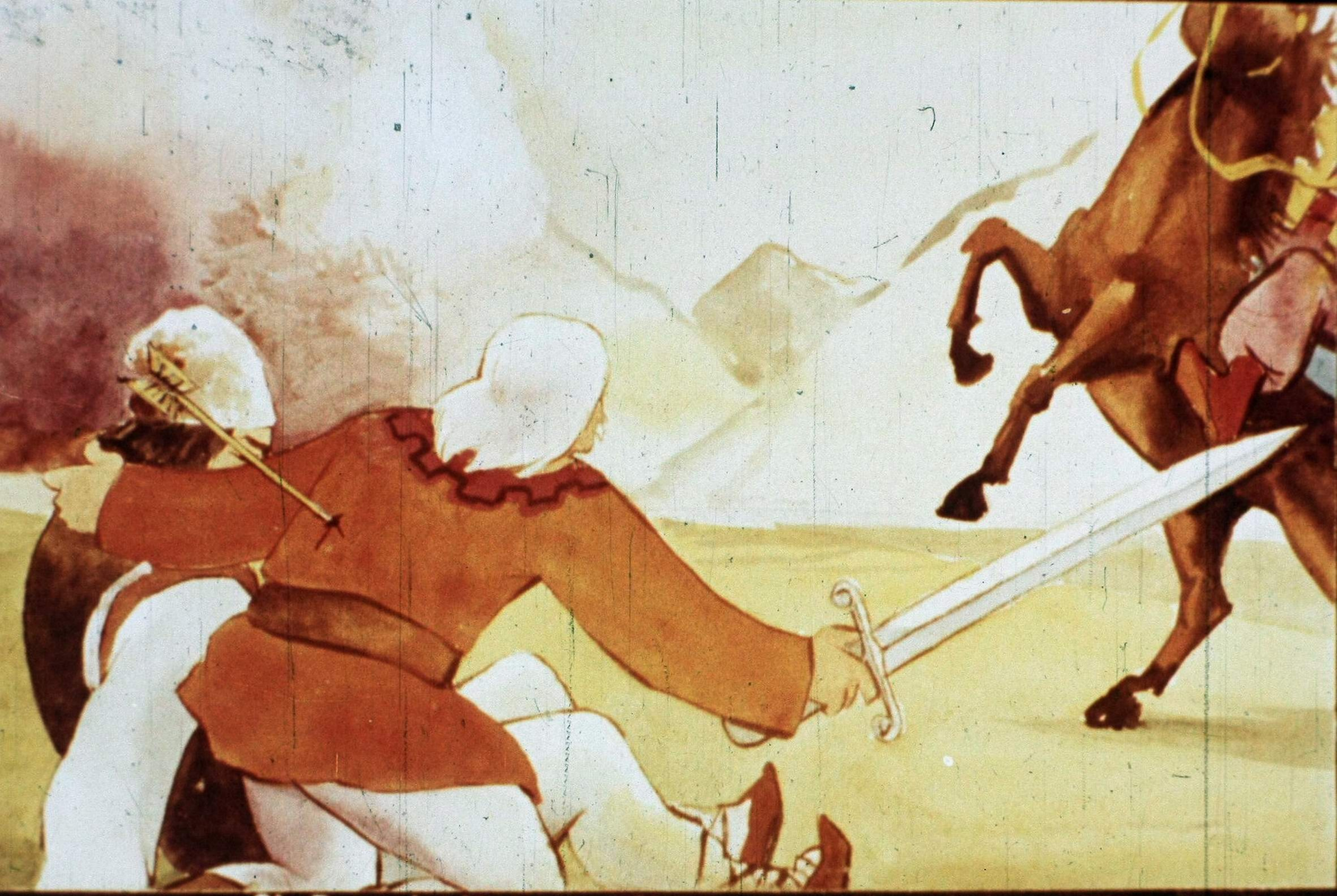

Şi Dan, lovit în coaste, şopteşte cu oftare:
„Ursane, pentru tine de-acum nu e scăpare!“
Zicînd, el cade-aproape, se sprijină-ntr-o mînă
Şi paloşul lui ţine în loc ceata păgînă .

Dar iată din pustiuri un alb vîrtej că vine
Şi trece prin urdie ca printr-un lan de grîu.
E Fulga, ce apare ca o fantasmă albă
Şi grabnic pe-al ei tată răpeşte din grămadă .

Dar iată din pustiuri un alb vîrtej că vine
Şi trece prin urdie ca printr-un lan de grîu.
E Fulga, ce apare ca o fantasmă albă
Şi grabnic pe-al ei tată răpeşte din grămadă .

„Alah!“ răcnesc tătarii cătînd cu groază-n urmă ...
Dar ce văd ei deodată, căci glasul lor se curmă?
Ei văd curgînd pe dealuri arcaşii din Orhei
Ce vin cu-o falcă-n ceruri, aprinşi ca nişte zmei!

„Alah!“ răcnesc tătarii cătînd cu groază-n urmă ...
Dar ce văd ei deodată, căci glasul lor se curmă?
Ei văd curgînd pe dealuri arcaşii din Orhei
Ce vin cu-o falcă-n ceruri, aprinşi ca nişte zmei!

În față cu românul nu-i milă, nu-i iertare,
Nici chiar în sîn de mamă nu poate-avea scăpare.
O știu de mult tătarii, o știu de la bătrîni
Și fug, nevrînd s-asculte de șefi, de-ai lor stăpîni.

În față cu românul nu-i milă, nu-i iertare,
Nici chiar în sîn de mamă nu poate-avea scăpare.
O știu de mult tătarii, o știu de la bătrîni
Și fug, nevrînd s-asculte de șefi, de-ai lor stăpîni.

Iar hanu-şi smulge barba, îşi rupe şalul verde
Privind ordia-ntreagă în clipă cum se perde.

Sub ochii lui în lacrimi, pe cîmpul cel de lupte
Apar grămezi de leşuri, grămezi de arme rupte .

Iar hanu-şi smulge barba, îşi rupe şalul verde
Privind ordia-ntreagă în clipă cum se perde.

Sub ochii lui în lacrimi, pe cîmpul cel de lupte
Apar grămezi de leşuri, grămezi de arme rupte .

Ghirai au trecut Nistrul înot pe calul său,
Luînd pe Dan rănitul ca pradă și trofeu.

Ghirai au trecut Nistrul înot pe calul său,
Luînd pe Dan rănitul ca pradă și trofeu.

El merge de se-nchide în cortu-i, umilit,
Precum un lup din codri ce-au fost de cîni gonit
Trei zile, trei nopți hanul nu gustă-n suflet pace
Întins ca un cadavru gios pe covor el zace .

El merge de se-nchide în cortu-i, umilit,
Precum un lup din codri ce-au fost de cîni gonit
Trei zile, trei nopți hanul nu gustă-n suflet pace
Întins ca un cadavru gios pe covor el zace .

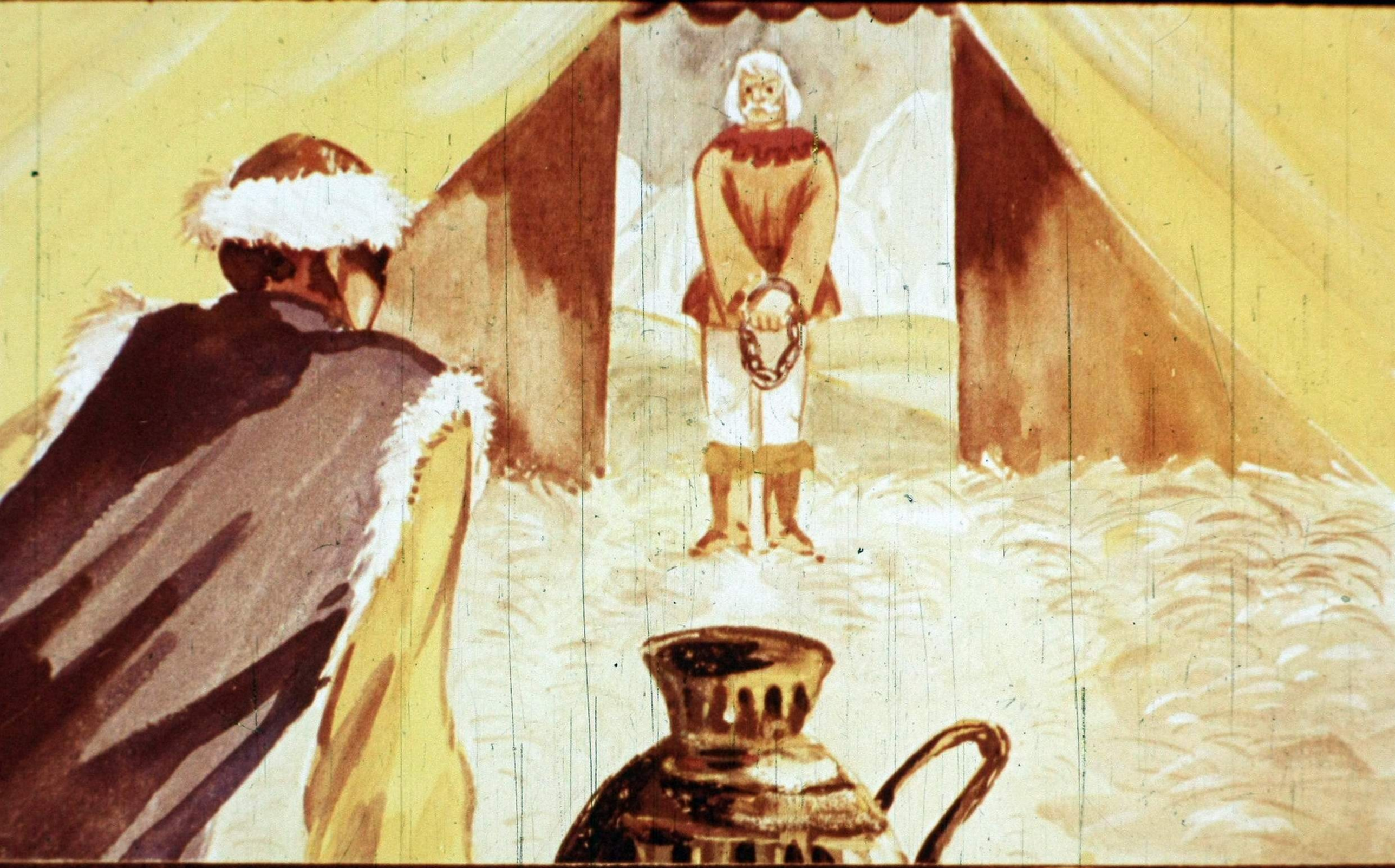

Dar cînd revine, palid, din lunga-i desperare,
În ochii lui trec fulgeri de cruntă răzbunare.
El strigă să-i aducă sub cort pe Dan bătrînul.
DEȘI CUPRINS DE LANȚURI, MĂREȚ INTRĂ ROMÂNUL!

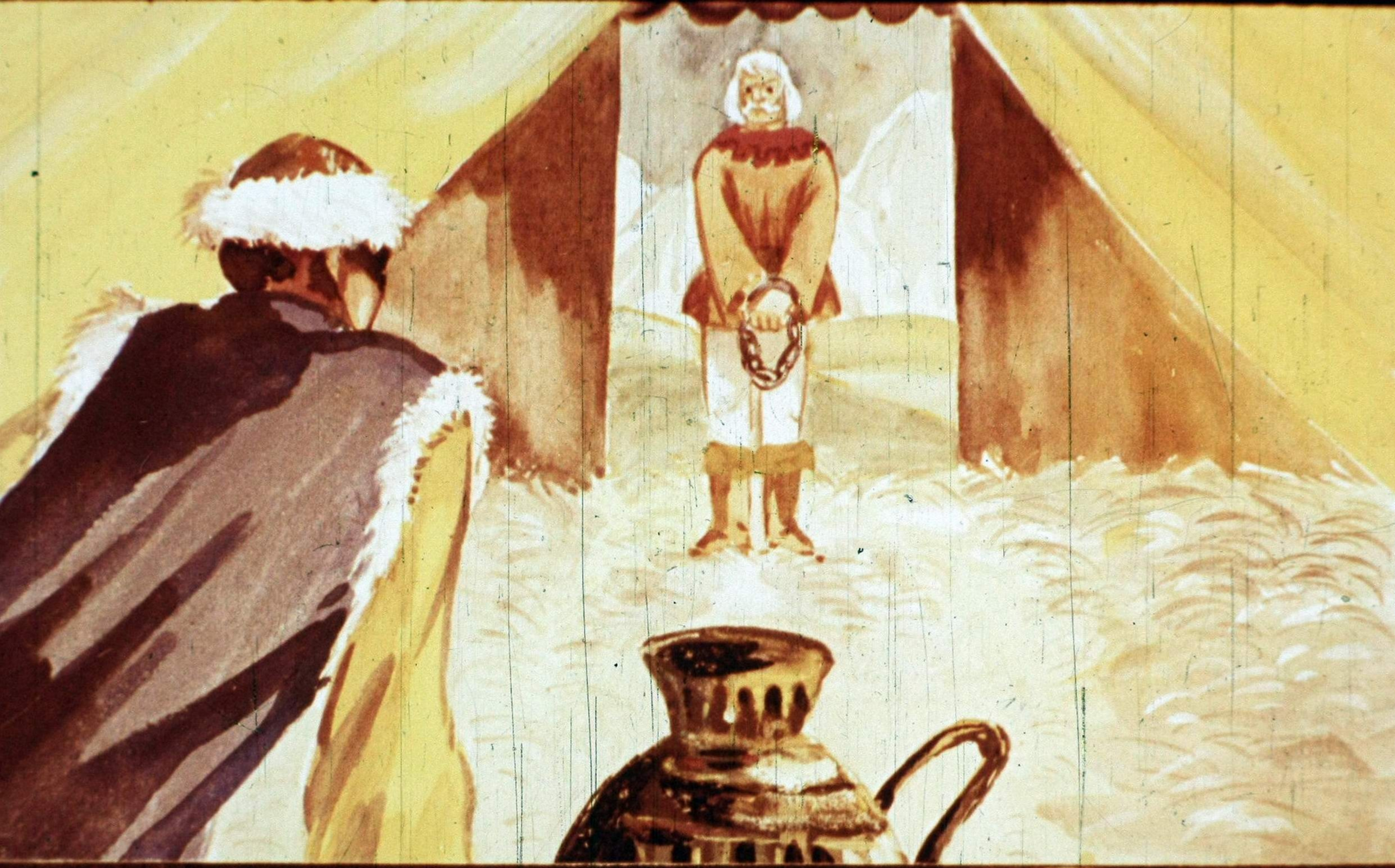

Dar cînd revine, palid, din lunga-i desperare,
În ochii lui trec fulgeri de cruntă răzbunare.
El strigă să-i aducă sub cort pe Dan bătrînul.
DEȘI CUPRINS DE LANȚURI, MĂREȚ INTRĂ ROMÂNUL!

„Ghiaur!“ zice tatarul cu inima haină,
Ce simte firul ierbei cînd coasa e vecină?
„Ea pleacă fruntea-n pace, răspunde căpitanul,
Căci are să renască mai fragedă la anul!“

„Ghiaur!“ zice tatarul cu inima haină,
Ce simte firul ierbei cînd coasa e vecină?
„Ea pleacă fruntea-n pace, răspunde căpitanul,
Căci are să renască mai fragedă la anul!“

Și, îmblînzindu-și glasul: „O! Dan, om înțelept!
Te știu de mult pe tine, cunosc al tău renume
Și vreu, cu daruri multe, pe tine-a te ierta
De vrei tu să te lepezi acum de legea ta!“

Și, îmblînzindu-și glasul: „O! Dan, om înțelept!
Te știu de mult pe tine, cunosc al tău renume
Și vreu, cu daruri multe, pe tine-a te ierta
De vrei tu să te lepezi acum de legea ta!“

„Ceahlăul sub furtună nu scade moşunoi!
Eu, Dan, sub vîntul soartei să scad păgîn, nu voi.
Deci nu-mi convine viaţa mişelnic cîştigată,
Nici pata făr'delegei în fruntea mea săpată."

„Ceahlăul sub furtună nu scade moşunoi!
Eu, Dan, sub vîntul soartei să scad păgîn, nu voi.
Deci nu-mi convine viaţa mişelnic cîştigată,
Nici pata făr'delegei în fruntea mea săpată."

„Nu-mi trebuie-a ta milă, nu vreu a tale daruri.
Iar dacă ai tu cuget și-ți pasă de-al meu dor,
Ghirai, mă lasă, lasă în ora morții grele
Să mai sărut o dată pământul țării mele!“

„Nu-mi trebuie-a ta milă, nu vreu a tale daruri.
Iar dacă ai tu cuget și-ți pasă de-al meu dor,
Ghirai, mă lasă, lasă în ora morții grele
Să mai sărut o dată pământul țării mele!“

Uimit, Ghirai se scoală, cu mîna lui disface
Unealta de robie sub care leul zace,
Cumplitul lanț ce-l leagă cu strînse noduri sute,
Și zice grabnic: „Tată, ia calul meu și du-te!“
Bătrînul Dan ferice se duce.

Uimit, Ghirai se scoală, cu mîna lui disface
Unealta de robie sub care leul zace,
Cumplitul lanț ce-l leagă cu strînse noduri sute,
Și zice grabnic: „Tată, ia calul meu și du-te!“
Bătrînul Dan ferice se duce.

Și Nistrul trece.
Și inima lui crește, și ochii-i plini de jale
Cu drag privesc prin lacrimi podoaba țării sale.
Și pentru totdeauna sărută ca pe-o moaște
Pământul ce tresare și care-l recunoaște...

Și Nistrul trece.
Și inima lui crește, și ochii-i plini de jale
Cu drag privesc prin lacrimi podoaba țării sale.
Și pentru totdeauna sărută ca pe-o moaște
Pământul ce tresare și care-l recunoaște...

Apoi el se întoarce la hanul, intră-n cort,
Suspină, șovăiește și, palid, cade mort!

Apoi el se întoarce la hanul, intră-n cort,
Suspină, șovăiește și, palid, cade mort!

Iar hanul, lung privindu-l, rostește cu durere:
„O, Dan viteaz, ferice ca tine care pere,
Avînd o viață verde în timpul tinereții
Și albă ca zăpada în iarna bătrîneții!...“

Iar hanul, lung privindu-l, rostește cu durere:
„O, Dan viteaz, ferice ca tine care pere,
Avînd o viață verde în timpul tinereții
Și albă ca zăpada în iarna bătrîneții!...“

Finis

Reeditare 1985

Finis

Reeditare 1985